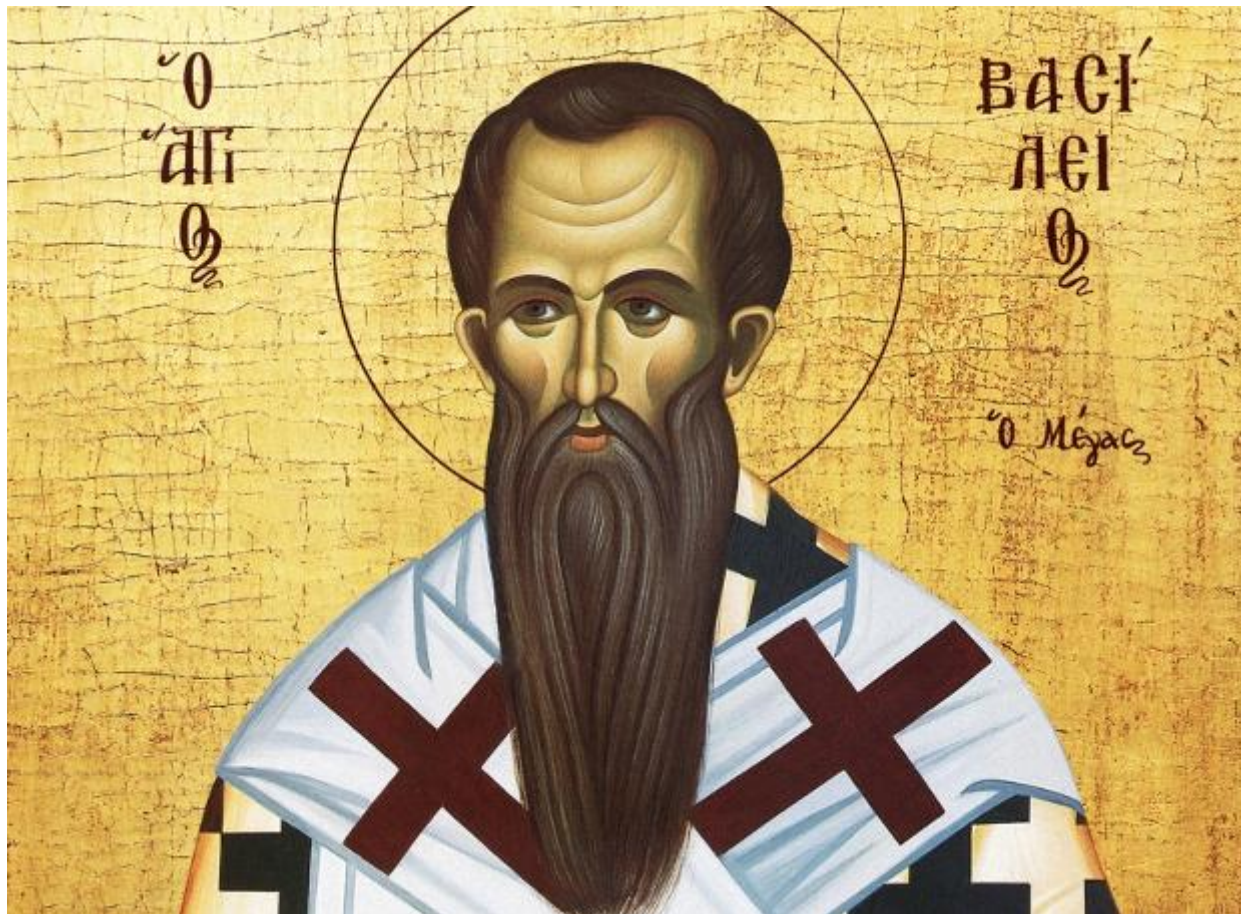

Άγιος Βασίλειος ο Μέγας: “Μην προσεύχεσαι στο Θεό πιεζόμενος από ανάγκη”

/ Γνώμες

Υπάρχουν, αγαπητέ, δύο τρόποι προσευχής: ο ένας είναι της με ταπεινοφροσύνη δοξολογίας και ο δεύτερος, που ακολουθεί, της αιτήσεως. Όταν λοιπόν προσεύχεσαι, μην αρχίζεις αμέσως με αίτηση αλλιώς γίνεται ύποπτη η προαίρεσή σου, ότι δηλαδή προσεύχεσαι στο Θεό πιεζόμενος από ανάγκη.

Όταν λοιπόν αρχίσεις την προσευχή, άφησε τον εαυτό σου κατά μέρος, τη γυναίκα, τα παιδιά σου· άφησε τη γη, πέρασε πάνω από τον ουρανό, άφησε όλη την κτίση, ορατή και άορατη, και άρχισε από τη δοξολογία του Ποιητή των όλων. Και όταν τον δοξολογείς, να μην περιπλανάται ο νους σου εδώ κι εκεί, ούτε να μυθολογείς όπως οι εθνικοί, αλλά διαλέγοντας από τις αγίες Γραφές να λέγεις: «Σε ευλογώ, Κύριε, τον μακρόθυμο, τον ανεξίκακο που μακροθυμείς κάθε μέρα για τα πλημμελήματά μου και που έδωσες σε όλους μας το δικαίωμα της μετανοίας. Γι' αυτό σιωπάς και μας ανέχεσαι, Κύριε, για να Σε δοξολογούμε που οικονομείς τη

σωτηρία του γένους μας, άλλοτε με το φόβο, άλλοτε με συμβουλές, άλλοτε με τους προφήτες, και τελευταία με την επίσκεψή Σου, την παρουσία του Χριστού Σου. Διότι «Συ μας έπλασες και όχι εμείς . Συ είσαι ο Θεός μας» (Ψαλμ. 99, 3).

Και όταν δοξολογήσεις από τις Γραφές, όπως μπορείς, και αναπέμψεις αίνο στο Θεό, τότε άρχισε με ταπεινοφροσύνη να λες: «Εγώ, Κύριε, δεν είμαι άξιος να μιλήσω μαζί Σου, διότι είμαι πολύ αμαρτωλός». Και αν ακόμη δεν σε ελέγχει η συνείδησή σου για κάτι κακό, έτσι πρέπει να λες· διότι κανείς δεν είναι αναμάρτητος, παρά μόνο ο Θεός- και διότι ενώ κάνουμε πολλές αμαρτίες, τις περισσότερες ούτε καν τις συνειδητοποιούμε. Όταν λοιπόν απευθύνεις λόγο ταπεινοφροσύνης και πεις: «Σε ευχαριστώ, Κύριε, που μακροθύμησες για τα παραπτώματά μου και μέχρι τώρα με άφησες ατιμώρητο, διότι εγώ ήμουν άξιος να πάθω πολλά δεινά και να απορριφθώ από το πρόσωπό σου, αλλά η ανεξίκακη φιλανθρωπία σου μακροθύμησε σε μένα· Σε ευχαριστώ, αν και δεν επαρκώ να ευχαριστήσω την ανεξίκακιά σου...». Και τότε, όταν συμπληρώσεις τα δύο αυτά μέρη, της δοξολογίας και της ταπεινοφροσύνης, ζήτησε ό,τι οφείλεις να ζητήσεις: όχι πλούτο, όπως είπα πριν, όχι επίγεια δόξα, όχι σωματική υγεία. Διότι αυτός που σε έπλασε ενδιαφέρεται για τη σωτηρία σου και γνωρίζει τί συμφέρει στον καθένα, να υγιαίνει ή να ασθενεί -αλλά ζήτησε, όπως προστάχθηκες, τη βασιλεία του Θεού. Διότι, όπως είπα, αυτός θα φροντίσει για την υγεία του σώματος. Επειδή ο βασιλιάς μας έχει πολλές αξιώσεις από εμάς και αγανακτεί εάν κάποιος του ζητήσει κάτι μικρό, εάν του ζητήσει πράγματα που δεν του αρμόζουν. Μη λοιπόν προκαλέσεις με την προσευχή σου την αγανάκτηση του Θεού, αλλά ζήτησε για τον εαυτό σου πράγματα αντάξια του βασιλέως Θεού. Όταν δε ζητάς πράγματα αντάξια του Θεού, μη σταματήσεις μέχρι να τα λάβεις. Διότι αυτό εννοούσε ο Κύριος στο Ευαγγέλιο λέγοντας: «Ποιός από σας θα είχε φίλο και πηγαίνοντας σ' αυτόν μεσάνυκτα θα του έλεγε: φίλε, δάνεισέ μου τρία ψωμιά, επειδή με επισκέφθηκε φίλος από ταξίδι και δεν έχω τί να του δώσω να φάει, κι εκείνος θα αποκρινόταν από μέσα: μη με ενοχλείς, επειδή η πόρτα έχει ήδη κλείσει και τα παιδιά μου είναι μαζί μου στο κρεβάτι, δεν μπορώ να σηκωθώ να σου δώσω; Σας λέω, ακόμη και εάν δεν σηκωθεί να του δώσει επειδή είναι φίλος του, έστω για την αναίδειά του θα σηκωθεί και θα του δώσει όσα χρειάζεται» (Λουκ. 11, 5-8). Μη πεις λοιπόν είμαι αμαρτωλός και δεν θα εισακουστώ. Διότι ακριβώς για να μην απελπίζεσαι, είπε «και αν δεν του δώσει επειδή είναι φίλος του, έστω για την αναίδειά του...».

πηγή: Αγίου Μεγάλου Βασιλείου, «Ο κόσμος της Προσευχής», εκδ. Κάλαμος